

Földtan kérdéssorozat

- 1. Mit nevezünk földtudományoknak?.**
- 2. Sorold fel a földtudományok segédtudományait! (22 db)**
- 3. Mi a geológia?.**
- 4. Mi a geológia (földtan) tárgya?**
- 5. Oszd fel a földtant egy lehetséges módon!**
- 6. Mivel foglalkozik az általános földtan?**
- 7. Mi az aktualizmus elve?**
- 8. Mi az aktuálgeológia?**
- 9. Mi a Szuperpozíciós törvény?**
- 10. Mi a fedő?**
- 11. Mi a fekü?**
- 12. Mi a relatív kor?**
- 13. Mi az eredeti horizontalitás (vízszintes település) törvénye?**
- 14. Mivel foglalkozik a rétegtan?**
- 15. Hogyan csoportosítja a litosztratigráfia a kőzeteket?**
- 16. Sorold fel a litosztratigráfia osztályozásának egységeit!**
- 17. Mi a formáció?**
- 18. Milyen a formáció mérete?**
- 19. Mutasd be a formáció nevét egy példán keresztül!**
- 20. Mi a formációk lehatárolása,**
- 21. MI a formáció csoport?**
- 22. Mi a tagozat?**
- 23. Mi a réteg(tag)?**
- 24. Mi a sztratótípus?**
- 25. Mi a réteg szedimentológiai szempontból?**
- 26. Mi a réteglap?**
- 27. Mit jelenthet a réteglap Cambell szerint?**
- 28. Milyen a réteg vastagsága?**
- 29. Folytasd! A rétegek oldalirányú végződése lehet:**
- 30. Milyen lehet a rétegek vertikális települése?**
- 31. Mit jelent a konkordáns település?**
- 32. Mit jelent a Diszkordáns település?**

33. Mit jelent az Eróziós diszkordancia?
34. Mit jelent a szögdiszkordancia?
35. Mit jelent a nonkonformitás?
36. Mi a lemez (lamina)?
37. Mi jellemző a laminákra?
38. Hogyan keletkeznek a laminák?
39. Mi a rétegösszlet?
40. Mi az összetett rétegösszlet?
41. Sorold fel a rétegződés fajtáit!
42. Sorold fel a rétegzett üledékes kőzetek fajtáit!
43. Mik a rétegek és lemezek hiányának okai?
44. Írj példát elsődlegesen rétegzetlen kőzetre és nevezd meg a jelenség okát!
45. Mik a másodlagosan rétegzetlen kőzetek? Mi az oka?
46. Mit jelent a párhuzamos (horizontális) rétegzés?
47. Sorold fel a párhuzamos (horizontális) rétegzés fajtáit!
48. Mi a váltakozó rétegekből álló rétegösszlet, mi az oka?
49. Mi a változó lemezekből álló rétegek?
50. Mi a változó lemezekből álló rétegek fajtái?
51. Mi a világos, meszes és sötét, szerves anyagban dús lemezek váltakozásának keletkezésének a feltételei?
52. Mik a varvitok?
53. Mi a sík laminációjú homok?
54. Mi a gradált rétegzés?
55. Mi a normális gradáció?
56. Mi a flis?
57. Mi a Stokes-törvény?
58. Mi a kereszt (ferde) rétegzés?
59. Sorold fel a kereszt (ferde) rétegzés fajtáit!
60. Mi a flázeres rétegzés?
61. Mi a lencsés rétegzés?
62. Sorold fel a konszolidáció előtti, atektonikus deformációs szerkezetek fajtáit!
63. Mik a terhelési szerkezetek?
64. Mi a konvolut rétegzés?
65. Írj példát a réteglapon megjelenő szerkezeti formákra!

66. Mi a biosztratigráfia?
67. Mi a Dollo törvény?
68. Milyen a biosztratigráfia osztályozása? Írd le róla amit tudsz!
69. Mi a biosztratigráfia alapegysége?
70. Hány osztálya van a biosztratigráfiának?
71. Mi a kronosztratigráfia?
72. Mik a kronosztratigráfia alapegységei?
73. Mi a magnetosztratigráfia?
74. Mit nevezünk természetes remanens mágnességnek?
75. Mi a természetes remanens mágnesség eredete?
76. Mi a thermoremanens mágnesség?
77. Mi az üledékes remanens mágnesség?
78. Mik a kormeghatározás fajtái?
79. Mi a relatív kormeghatározás lényege?
80. Mi a radioaktivitás?
81. Mi az izotóp?
82. Mi a radiometrikus kormeghatározás alapelve?
83. Mi a felezési idő?
84. Mi a radiometrikus kormeghatározás helyességének előfeltételei?
85. Mi az alfa-emisszió?
86. Mi a béta-emisszió?
87. Mi a gamma-sugárzás?
88. Mi az MTA-ATOMKI? Mit tudsz róla?
89. Milyen földtörténeti események datálhatóak radiometrikus módszerekkel?
90. Melyek a radiometrikus (abszolút) kormeghatározás fajtái?
91. Mi a radiokarbon (C^{14}) kormeghatározás?
92. Mi a radiokarbon kormeghatározás lényege?
93. Mi a K-Ar módszer?
94. Mi a Rb-Sr módszer?
95. Mi U-Pb módszer?
96. Milyen szemcseelemzési módszereket használunk durvatörmelékes kőzetek esetében?
97. Milyen szemcseelemzési módszereket használunk homokfrakció esetében?

98. Milyen szemcseelemzési módszereket használunk finomtörmelékes kőzetek esetében,

99. Mutasd be a Wentworth-skálát!

100. Mutasd be a Phie-skálát!

101. Sorold fel a homokok szemcseelemzési módszereit!

102. Sorold fel a terepi (makroszkópos) módszereket!

103. Sorold fel a laboratóriumi módszereket!

104. Sorold fel és mutasd be az iszapolós módszereket!

105. Mutasd be a Köhn-féle táblázatot!

106. Mi a gyakorisági hisztogram, (mutasd be)!

107. Mi a gyakorisági görbe, mutasd be!

108. Mi a komulatív görbe, mutasd be!

109. Elemezd a háromszög diagramot (előnyeit és hátrányait is írd le)!

110. Mi az osztályozottság?

111. Milyen az osztályozottság, ha lapos és széles a görbe?

112. Milyen az osztályozottság, ha keskeny és meredek a görbe?

113. Ábrázold a létrehozó folyamatok diagramjait és nevezd meg őket!

114. Mit nevezünk üledékes kőzetnek?

115. Milyen a kőzettípusok megoszlása a földkéregben?

116. Milyen a kőzettípusok megoszlása a földfelszínen?

117. Ábrázold az üledékes ciklust!

118. Mi a litifikáció?

119. Mi a diagenézis?

120. Mi a kompakció?

121. Mi a cementáció?

122. Mik a sajátos diagenetikus folyamatok?

123. Mi a porozitás?

124. Mi a permeabilitás?

125. Mi a leggyakoribb cementáló anyag?

126. Milyen az agyagos cementáció?

127. Milyen a kovás cementáció?

128. Milyen a gipszes cementáció?

129. Milyen az anhidrides cementáció?

130. Mi a különbség a gipszes és az anhidrides cementáció között?

131. **Ábrázold és nevezd meg az üledékes kőzetek szövetét!**
132. **Mi a mátrix?**
133. **Mi a szemcse?**
134. **Mi a cement, milyen anyagokból jöhet létre?**
135. **Mi a pórus?**
136. **Írd le a Bárdossy-féle üledékes kőzetosztályozás táblázatát!**
137. **Mik a Klasztitok?**
138. **Írd le a törmelékes kőzetek felosztását!**
139. **Mik a pszeftitek?**
140. **Mik a ruditok?**
141. **Mik a pszammitok?**
142. **Mik az arenitek?**
143. **Mik a pélitek?**
144. **Mik a luditok?**
145. **Mi a durvatörmelékes üledékek vagy kőzetek definíciója?**
146. **Mi a breccsa?**
147. **Mi a konglomerátum?**
148. **Sorold fel a konglomerátumok csoportjait!**
149. **Mi a Ortokonglomerátum?**
150. **Mi a parakonglomerátum?**
151. **Mi az intraformációs konglomerátum?**
152. **Mi az extraformációs konglomerátum?**
153. **Csoportosítsd a durvatörmelékes kőzeteket a szemcsék ásványos összetétele alapján!**
154. **Mi a monomikt, mit jelent?**
155. **Mi a Oligomikt?**
156. **Mi a polimikt?**
157. **Csoportosítsd a durvatörmelékes üledékek és kőzeteket megszilárdulási fokuk szerint!**
158. **Mikor kötetlen az üledék?**
159. **Mikor laza a kőzet?**
160. **Mikor kötött a kőzet?**
161. **Mi a homok?**
162. **Mi a homokkő?**

163. Fejtsd ki! A homokok és homokkövek csoportosítása a kőzetalkotó szemcsék anyagi változatossága alapján!
164. Mikor monomikt a homokkő?
165. Mikor oligomikt a homokkő?
166. Mikor polimikt a homokkő?
167. Fejtsd ki! A homokok és homokkövek csoportosítása az üledék, illetve kőzet megszilárdulási foka szerint.
168. Mikor kötetlen a homok?
169. Mikor kötött a homok?
170. Mi jellemzi a laza homokkövet?
171. Mi jellemző a tömör homokkőre?
172. Értelmezd! A homokok és homokkövek osztályozását Selley (1976) ábrája szerint!
173. Mik a finomtörmelékes üledékek?
174. Mi a kőzetliszt frakció?
175. Mi az aleurit?
176. Mi az aleurolit?
177. Melyek az eolikus aleuritok főcsoportjai?
178. Mi a Löss?
179. Mi a típusos Löss?
180. Mi a Lösszerű képződmények?
181. Mi a különbség a típusos Löss és a Lösszerű képződmények között?
182. Mi lehet a Lössben?
183. Jelöld a Magyarország Térképen a Löss elterjedését?
184. Melyek az építésföldtani problémák a Lössben? Írj példát hol fordulhat elő!
185. Hol található Lössfalak hazánkban írd rá példákat!
186. Mi az agyag?
187. Mi a sziallitos mállás?
188. Mi az argillit?
189. Mi a kaolin?
190. Mi a betonit?
191. Sorold fel az agyag és a mészkő közötti keverékkőzeteket!
192. Mi a bauxit?

193. Melyek a főbb bauxit-ásványok?
194. Melyek a bauxit képződésének a feltételei?
195. Hazánkban hol található bauxitot?
196. Melik időszakban keletkeztek Magyarországon a bauxit?
197. Csoportosítsd a bauxitfajtákat a genetikai osztályozás szerint!
198. Csoportosítsd a bauxitfajtákat a közettani osztályozás szerint!
199. Mi a karbonátos kőzet?
200. Mi a mészkő?
201. Sorolj fel karbonátásványokat!
202. Csoportosítsd a Karbonátos kőzeteket!
203. Mi a mészkavics?
204. Mi a mészhomok?
205. Mi a mésziszap?
206. Rajzold le a homokok, pélite és mészszemcséket tartalmazó kőzetek nevezéktana ábráját Aubouin /et all 1975/!
207. Melyek a petrográfiai-genetikai mészkőtípusok?
208. Melyek a „Helyben képződött biogén mészkövek, zátonyépítő szervezetek vázaiból és az azok által visszatartott üledékekből álló kőzettestek”?
209. Mi a zátonymészkő?
210. Sztromalitos mészkő?
211. Melyek a „Szemcsevázú mészkövek, amelyek szemcséi homok vagy aprókavics méretűek”
212. Mi a bioklasztos mészkő?
213. Mi az intraklasztos mészkő?
214. Mi az extraklasztos mészkő?
215. Mi a Nummuliteszes mészkő?
216. Mi az oolitos (ooidos) mészkő?
217. Mi a pizolitos (pizoidos) mészkő?
218. Mi onkoidos (onkolitos) mészkő?
219. Melyek a mikrokristályos mészkövek fajtái?
220. Mi a mikrokristályos mészkő?
221. Mi a mikrokristályos-szemcsés mészkő?
222. Melyek a speciális édesvízi mészkövek fajtái?
223. Mi a forrásmészkő?

224. **Mi a travertino?**
225. **Mi a réti mészkő?**
226. **Mi a cseppkő?**
227. **Milyen fajtái vannak a cseppkőnek?**
228. **Hazánkban hol található Forrásmészkő?**
229. **Magyarországon hol található Réti mészkő?**
230. **Mit nevezünk dolomitnak?**
231. **Mik az evaporitok?**
232. **Hogyan osztályozzuk a sókőzeteket?**
233. **Melyek a tengerek főionjai?**
234. **Melyek a folyók főionjai?**
235. **Sorold fel a tengeri evaporit-telepek rétegsorát!**
236. **Mi jellemzi a szárazföldi evaporit telepeket, és miből állnak?**
237. **Melyek az evaporitképződési környezetek? Jellemezd őket!**
238. **Mit fejt ki Kendall modeljében?**
239. **Milyen modelleket alkotott meg Kendall?**
240. **Hogyan képződnek az evaporitok?**
241. **Melyek a fedősók?**
242. **Mit jelent a teljes sótelep?**
243. **Mit jelent a csonka sótelep?**
244. **Mit jelent az ismétlődő telep?**
245. **Mi a gipszkalap?**
246. **Mik a sódómok?**
247. **Mik a sódiapírok?**
248. **Mi a sóvirág?**
249. **Hogyan kapcsolódnak össze a szénhidrogének és az evaporitok?**
250. **Írj példát a sóbányászatra!**
251. **Mit tudsz a kovaüledékekről?**
252. **Mi jellemzi a szárazföldi kovaüledékeket?**
253. **Hol találunk Magyarországon szárazföldi kovaüledékre példát?**
254. **Mit tudsz a tengeri kovaüledékekről?**
255. **Melyek a gazdaságilag hasznosítható üledékek és kőzetek?**
256. **Mik az üledékes vaskőzetek?**
257. **Mit nevezünk üledékes mangánérctelepeknek?**

258. Mik a foszforitok?
259. Mit tudsz az üledékes urántelepekről?
260. Mi a kőszén?
261. Mi a szénülési sor?
262. Mi a kőszén összetétele és miből jön létre?
263. Mi a tömörödés?
264. Mi a kőszén képződésének feltételei?
265. Mit tudsz a kőszénmedencékről?
266. Mit jelent a paralikus kifejezés,
267. Mit jelent a limnikus kifejezés?
268. Mit jelent az autochton kifejezés?
269. Mit jelent az allochton kifejezés?
270. Melyek a kőszénmedencékben a kísérőkőzetek? (fekü, meddő közbetelepülések, szennyezőanyagok)
271. Mi a Hilt-szabály?
272. Mi a Schürmann-szabály?
273. Hol találunk Magyarországon feketeszen külfejtést?
274. Melyek a szénhidrogének fajtái?
275. Mi a kőolaj?
276. Mi az éghető földgáz?
277. Mi az éghetetlen földgáz?
278. Mi az olajpala?
279. Mi a kátrányhomok?
280. Mi az aszfalt?
281. Melyek a közös jellemzőjük az olajpalának, kátrányhomoknak, aszfaltnak?
282. Hogyan keletkeznek a szénhidrogének?
283. Mi a tároló kőzet?
284. Sorold fel a szénhidrogéntárolók típusait!
285. Mit tudsz a szénhidrogének termeléséről?
286. Mit nevezünk elsődleges termelésnek?
287. Mit nevezünk másodlagos termelésnek?
288. Mi a telenyomás?
289. Mit tudsz a piroklastikus kőzetekről?
290. Mik a vulkáni törmelékes kőzetek?

291. Mik a vulkanikus törmelékes kőzetek alkotórészei?
292. Osztályozd méret alapján a piroklasztikus kőzeteket!
293. Mi a tefra?
294. Mi a tufit?
295. Mik a tufás kőzetek?
296. Mi a lapilis tufa?
297. Mit jelent a lapilli?
298. Mi a különbség a tömb és a bomba (szemcse) között?
299. Mi a térkép?
300. Mi a szelvény?
301. Mi a csapásvonal?
302. Mi a csapás?
303. Mi a strike?
304. Mi a dőlésvonal?
305. Mi a dőlésirány?
306. Mi a dőlésszög,
307. Mit jelent a dip?
308. Mi a kompasz?
309. Mi a földtani térkép fogalma?
310. Mi a földtani térképezés feladatai?
311. Hogyan csoportosíthatóak a földtani térképek?
312. Mi az áttekintő földtani térkép?
313. Melyik térképeket nevezhetjük részletes földtani térképeknek?
314. Mit nevezünk általános földtani térképnek?
315. Mit nevezünk speciális földtani térképnek?
316. Sorold fel a földtani térképek fajtáit tartalom szerinti csoportosításban!
317. Hogyan jelöljük az anyagi minőséget az üledékes kőzeteknél?
318. Hogyan jelöljük az anyagi minőséget a magmás és metamorf kőzeteknél?
319. Hogyan ábrázoljuk térképen a földtani korokat?
320. Milyen színű a neogén korú képződmények a térképen?
321. Milyen színű a paleogén korú képződmények a térképen?
322. Milyen színű a kréta korú képződmények a térképen?
323. Milyen színű a jura korú képződmények a térképen?
324. Milyen színű a triász korú képződmények a térképen?

325. Milyen színű a perm korú képződmények a térképen?
326. Milyen színű a karbon korú képződmények a térképen?
327. Milyen színű a devon korú képződmények a térképen?
328. Milyen színű a szilur korú képződmények a térképen?
329. Milyen színű az ordovicium korú képződmények a térképen?
330. Milyen színű a kambrium korú képződmények a térképen?
331. Milyen színű a proterozoikum korú képződmények a térképen?
332. Milyen színű az archaikum korú képződmények a térképen?
333. Fejts ki mit tudsz a földtani képződmények szimbólumrendszeréről?
334. Milyen adatokat kell feltüntetni a földtani szelvények mellett?
335. Mi a tömbszelvény?